קולטורפראגע

20 יון 1926

ניו-יארק

נומער 3

ISAAC HURWITZ
2700 BX P .E.
BRONX N.Y.-Q33

אלע קאָרעספּאָנדענצן זענען צו רעכטן אין די רעדאַקציע פון די קולטורפראגע.

קארל מארקס איז געבארן געווארן אין יאר 1843. זיין פאטער איז געווען
אן אדוואקאט און האט בעשטאמט פון אן אלטער רבנישער פאמיליע, זיין פרוי
האט געהאט א גוט הארץ און איז געווען באוואוסט ביי אסך א ר י ס ט א קראטישע
פרויען. פון אלע זיערע קינדער איז קארל געווען דער קלינסטער. ער
האט געלערנט אויסנעצליכעס און אלע זיינע לערער האבן זיך געבעטשט מיט אים
קארל האט אנגעהאלטן זיין גוטן נאמען אויך אין גימנאזיע איך אלע
זיינע זאכן איז ער געווען זיער גוט.

ווען קארל מארקס איז געווארן אכציל עלטער פון 16 יאר האט ער שוין געקענט
כמעט אויף אויסווינק די שריפטן פון א כך מענשן.

זיין פאטער האט געוואלט, אז ער זאל זיין א בארימטער אדוואקאט, אבער
קארל האט פון דעם נישט געוואלט הערן. עס האט אים געצויגן צו געשיכטע און
פילאזאפיע. זיין פאטער האט זיך אינגעטפארט, און קארל, נישט ווילנדיק צו
פארשאפן פאר זיין פאטער הארצווייטאג, איז ארינגעטראטן אין אן אוניווערסיטעט,
און האט אנגעהיבן שטודירן. זיין פאטער האט זיך געדאכט, אז קארל וועט זיך
דארט אויסווייזן צו זיין אינער פון די בעסטע סטודענטן.

אבער קארל האט נישט געמאכט זיינע לעקציעס אזוי גוט ווי פריער. זיין
פאטער איז געווען פאדווילפלט ער כישט דושענע האבן געזאגט, אז זיי ווילן
בליבן פרינט אויף אייביק. נאר זיין פאטער האט פון דעם נישט געוואלט הערן.
זיין פאטער האט אים אבער געגעבן דעדלוסבענישט צו פארן קין בערלין. דאזט
האט ער אויסגעווייזן וואונדערבארע האסנונגען.

ווען קארל מארקס איז געווען 23 יאר אלט, האט ער זיך אנגעפאנגען
ארומצוטראגן מיט רעוואלוציאנערע געדאנקען. די רעגירונגען האבן זיך
דערשראקן און האבן אנגעפאנגען אויסצוקנין די אוניווערסיטעטן פון דע-
וואלוציאנערע פראפעסארן.

פונקט אין 1843 האט מארקס התונה געהאט מיט דושענען.

רעזאלוצי׳אנערע בעדאנקען אזן פארן ק״ן פארי׳ז. אבער באלד האט ער געדארפט פארן ק״ן ענגלאנד. אי״ן לאנדאן האט ער נ״ט געהאט ק״ן געלט אזן ער האט געלעבט אי״ן די׳ ארי׳מסטע צושטאנדן. אבי׳סל שפעטער האט די׳ רעגי׳רונג אי״ם ארעסטי׳רט. א פאר מאנאט שפעטער האט ער אנגעפאנגען שרי״בן זי״ן גרו׳סע ווערק: „קאפי׳טאל״. ער האט געארבעט אי׳בער דעם פון 17 יאר אן. א יאר שפעטער אי״ז דזשענ׳ קראנק געווארן אזן אי״ן עלף מאנאטן אי״ז זי׳ געשטארבן. אבי׳סל שפעטער אי״ז די״ן עלטסטע טאכטער געווארן שרעקלאך קראנק אזן אי״ז אוי״ך געשטארבן. דאס האט אי״ם אי׳נגאנצן אפגעשוואכט אזן ער אי״ז געשטארבן זי׳צנדי׳ק אוי׳ף א שטול, מערץ דעם 14טן 1883.

חנה גראסמאן (קלאס 2ד)

די שי״נינקע מ״ד ע ל ע

אי״ך האב א קלי״ן מי״דעלע
וי״ם וי׳ די׳ שנ״.
רו׳טי׳נקע בעקלאך אזן
אזו׳ שי״ן,
די׳ אי״געלאך ברו׳ן
די׳ לי׳פעלאך רו׳ט,
אזו׳ שי״ן אי״ז מי״ן מי״דעלע קלי״ן.

מי״ן מי״דעלע קלי״ן
מי״ן מי״דעלע שי״ן,
האט אי״געלאך, נעזעלע
אזן מי״לעלע.
מי״ן מי״דעלע קלי״ן
מי״ן מי״דעלע שי״ן,
די׳ שענסטע אוי׳ף דער וועלט.

עטל פרי׳דאוי׳ץ (קלאס א2)

וואס עס איז ארו׳ם צולי״ב א טעות אי״ן א ט ע ל ע ג ר א מ ע

עס איז געווען זי״ער שפעט ב״נאכט. דער לאנדאנער קלוב האט אפגעהאלטן זי״ער לעצטע זי׳צונג. די׳ פראגע, וואס מען האט פארהאנדלט, איז געווען: צי׳ זאלן זי״ך די׳ מי׳טגלי׳דער אונטערנעמען אוי׳ספארשן דאס קלי״ן שטי׳קל לאנד וואו מענשן האבן אמאל געווא׳נט. עס האט דארטן געטראפן

עם האט דארטן בעטראפן אן ערד צ"טערניש און אלע מענטשן זיינען 3.
דער"הרג"ט געווארן. דער קלוב האט גענאסען אבער"ט פון דער דער"רונג, אז
אויב מיר וועלן זאלן זיך אונטערנעמען צו באקומען די אמאל נעמעסענע
שטאט. דער בריוו פון דער דער"רונג האט געזאגט אז אויב מיר וועלן זיך
אונטערנעמען דאס צו טאן הגם לויט זייער באשטימונג אלץ בעמאן וועלן
פאר זיי מעגן, האט וועלן זיך דארטן באווען. דער בריוו האט אויך געזאגט
אז די אונטערנעמונג מעג נאכטן זייער ביל גיין אוי, אוי זיי וועלן נש-
טמען אז מענטשן קענען דארטן וואוינען וועט עס קאסטן 25 מיליאן מאלער
אומצוזיען זיי שטאט. דער פאר האבן די מענטשפון קלוב דעצעמבער צו זאלן
זיי אונטערנעמען דאס אויסצופארשן. זיי האבן דאס זייער לאנג אבערגערעדט אוז
זיי האבן באשלאסן, אז זיי וועלן זיך אונטערנעמען צו פארן און שטיין דארטן
אויספארשן אוז קומען אהים אזוי שנעל וויי מעגלאך. זיי האבן זיך אפגעזעגנט
מיט זייערע פרייגד און פאמיליעס, זיי האבן נישט בעוואוסט אויב זיי וועלן אהים
קומען לעבעדיק. דער קלוב איז אריינגעפארן אין אן אומבאזעצענער שטאט, וויט
פון לעבעדיקע מענטשן. זיי זיינען געפארן אזוי וויט וויי זיי האבן געקאנט אוז
דערנאך האבן זיי זיך געלאזט צופוס. זיי זיינען געגאנגען זייער פיל בייז זיי זיינען
געקומען צו דער שטאט. זיי זיינען דארטן געווען 6 מאנאטן אוז האבן אויסגעפו-
גען אז עס איז נישט זיכער דארטן צו וווינען. אוז אויך, אז עפעס זיין אן ערד
צישטערניש אין 2 מאנאטן ארום. ווען זיי זיינען געקומען צוריק /// צו א בא-
לעבטער שטאט האבן זיי געבעטן דעם טעלעגראפיסט, אז ער זאל טעלעגראפירן
צו דער דעצירונג, אוז יאגן אז עס איז נישט גוט צו וווינען אין דער אמאל גע-
וועזענער שטאט, אבער דער טעלעגראפיסט האט געמאנט א טעות אוז בעסיבן אז
עס איז נא גוט צו וווינען דארטן, ווען די מיטגלידער פון דעם קלוב זיינען
אהים געקומען האבן זיי אויסגעפונען, אז א סך מענטשן זיינען אומעק אין דער
אמאל געווועזענער שטאט. זיי האבן געשיקט א בריוו צו דער דעצירונג אוז אר
געזאגט, אז מען קען דארטן מענטשן נישט באזעצן אוז, אז זי זאל אריסשיקן
א פאר מענטשן צו זען אויב מען קען די אנדערע מענטשן וואוינען.

פארוואס איז מעמעלע א נ ו ט א י נ ע ל ע ?

מעמעלע איז נעהערן ז"ער שלעכט און ז"ן מאמע האט אים נעשטיקט שלאפן, ער האט נעוו"נט אזוי לאנג ביז ער איז אינגעשלאפן.

הען ער איז אזוי נעשלאפן איז א פ"ע נעקומען אין האט אים נעבראכטא"ן א פרעמדן לאנד, א"ן דעם לאנד איז נעהערן נאר א ר ן הוי"ז און ק"ן פענסטער. מעמעלע איז צוגעוואנגען צום הוי"ז און ווען ער איז נעקומען נאענט האט ז"ך דאס ט"ירל נעעפנט און א גרויסע האנט האט ש"ר נ"ט נעלאפט מעמעלע, אבער ער איז אוועקנעלאפן.

אינמאל ווען מעמעלע איז ארומגעגאנגען ז"ער לאנגזאם האט ער דערזען אז א טך ב"נען פל"ען נאן א"ם ער האט ז"ך דערשראקן איז אוועקגעלאפן, ווען ד" ב"נען ז"נען נאענט צוגעקומען האט מעמעלע נעהערט א"נעם פון ז" זאגן: "מ"ר ז"נען ק"נדער, וואס ז"נען? נעזאגן ב"נען ב" דעם ז"ז וואס וואו"נט א"ן דעם הוי"ז, "ול מ"ר ז"נען שלעכט און א פ"ע האט אונז בעקומען צו דעם לאנד". דער ר"ל וואס אונז נעבאפט אוז פארוואנדלט א"ן ב"נען. מ"ר דארפן אוועקזעצן ז"ך או"ף ז"ר צו ווארן צור"ק ק"נדער". מעמעלע האט אויפגעהערט ל"ופן און בעלאוט ד" ב"נען ז"ך אוועקזעצן או"ף א"ח "פלוצלונג זעט ער ד" ז"נען ק"נדער, ז"ען או"ף א"ח אין ער ווערט שר"ק נ"ט דערשמ"קט.

"מעמעלע" הערט ער ז"ן זאגן "עס איז צ"ם פאר מ"טאג".

מעמעלע איז אויפגעשטאנען אין נעוואנט ז"ינע אויגן אויפגעווישט "מאמע, וואס פאוא חלום א"ן האב בעהאט אזן א"ך ווען מער נ"ט ז"ן שלעכט, און פון דאן א"ן איז מעמעלע נעווען ז"ר ווייט א"נגעלע.

[illegible] געווען דער פאר אין דער ארבעט [illegible]

טעלע ה"סן, דער קר"ז"ם". ער איז געווארן דערוויילט אין דער פענס"לוו"נ"ע
אסעמבלי פאר א יאר. אין 1782 איז ער געווען סעקרעטאר פאר דזשאן לארענס, [illegible]
בער האט אים מ"טגענומען ק"ן פראנקר"ך לארענס איז געפארן אלס א פארטרע-
פון דער רעג"רונג. דער קענ"ג האט זי"ער ש"ן או"פגענומען און זי"נע
צור"קגעקומען מ"ט א סך גאלד און זי"לבער און א ש"ף אנגעלאדן מ"ט זאכן פאר
דער ארמי". אין פעברואר 1782 האט דער קאנגרעס אים געגעבן $800 ער זאל זי"ן
סעקרעטאר פאר די פאר"נ"קטע שטאטן. אין 1784 האט דער קאנגרעס אים געגעבן
277 אקער לאנד אין נ"ו-ראשעל. אין 1787 איז ער געפארן ק"ן פראנקר"ך און
ער האט געשר"בן " די רעכט פון מענשן". ווען די זש"ראנד"סטן מ"ט וועמען ער
האט געהאט צו טאן זי"נען געפאלן האט מען אים ארי"נגעזעצט אין דער לוקסעמבורג-
ער טורמע, וי"ל ער איז געווען אן או"מלענדער. ער איז צור"קגעקומען ק"ן אמער"קע
און איז געשטארבן אין יאר 1809. מען האט אים באגראבן אין נ"ו-ראשעל, וואו
מען האט או"פגעשטעלט מאנומענט אי"נ"ז"ן אנדענק.

עטל ר"כטער קלאס ג2

אונזער קלוב

אונזער קלאס האט א קלוב וואס האט זי"ך געגר"נדעט ווען א"ך ב"ן נאך געוו-
ען אין קלאס ב2. "עדן פר"טאג האבן מ"ר א מ"ט"נג און "עדעס ק"נד אין קלאס
מוז ברענגען 3 סענט טט"ער . ווען מ"ר האבן גענוג געלט פאר א שמחה מאכן מ"ר
עס. א"ך דענק אז א קלוב איז אזו" נו"ט"ק ד' לערנען וי"ל אין אונזער קלוב
טוען מ"א פי"ל נו"ט"קע זאכן וו":פראטאקאל, געש"כטע, צי"טפראגעס, ד"סקוס"עס,
ב"בל"אטעק, פארל"ענען, או"סוי"נ"ק ל"דער, דזשורנאל און או"ך אנדערע נו"ט"קע
זאכן. "עדן פר"טאג פ"רן מ"ר דורך די וי"כט"גסטע זאכן און מ"ר לערנען פ"י ז
זאכן אין אונזער קלוב.

חנה לעו"ן קלאס ד2.

מרים

אן ארבעטער ס׳

די ארבעטער שולע פון דער 14טער גאס האט באשלאסן צוזאמלען צוויישן די ארבעטער $19000 כדי צו אויסצוקלייבן אין א גרעסערן הויזבייז זונטאג דעם 14טן מערץ האבן מיר געקראגן $10000 א , דעם זונטאג איז געהאלטן געווארן א מאסן־מיטינג און קאנצערט צו פארענדיקן די זאמלונג. אויבער 3000 מענשן זיינען אנוועזנד געווען צו דער אונטערנעמונג. די אונטערנעמונג איז געווען א גרויסארטיקער עדפאלג. די אנוועזנדע האבן גאנץ פין פארבראכט און בא א גרויסער זאמלונג איז דערמאכט געווארן די פולע סומע. מיר האט זייער געפרייט ווען די ארבעטער זיינען אזוי וויליק צו געבן געלט פאר לערנען.

שרה טיטעפסק קלאס 1ב

7777777777777777777777777777777777

דאס אומעטיקע אינגל

פון אחרן קאפלאן קלאס 2ד

א מאמא האט געזאגט צו איר אינגל "אנקעלע— לויף ארונטער און קויף מיר א פערטל פומער." "אלריט, מאמא," זיך ווען נעמען מינע סקייטס". "אנקל האט גענומען זיינע סקייטס און איז ארויס אין גאס. ער האט דערזען אן אטאמאביל האט ער געמינט, אז ער וועט זיך נאכהענגן אן אטאמאביל וועט ער קומען גיכער אין קראם. ער האט דערזאגט דעם אטאמאביל און האט זיך נאכגעשלעפט און איז ער בין בער גאס אהי ער דארף זיך פארקערעוון און אריין אין קראם. ער האט זיך פארקערעוועט אבער איז געפאלן און עס איז שוין געווען צו שפעט ווען ער האט דערזען אז א פערד און וואגן קומען אן. דער וואגן איז אים אויפגעגאנגן און אויצט ווען אנקעלע זיצט בין פענכטער און זעט וי די קינדער שפילן זיך היבש ער אן צו ווינען.

צעזאר

לאנג צוריק וועט אין רוים האבן געהערט די קאמאנדירן אין דאנטן געווען א גרויסער געניראל מיטן נאמען צעזאר. ער איז געווען דער קאמאנדיר אין גאליע. אין דעריאויקער צייט האט ער אינגעזאמלט א פאר טויזנט סאלדאטן, אבער אין די רוים איז געווען א מען וואס איז געווען אומפאפולער צו צעזאר ערפאלגן. זיין נאמען איז געווען פאמפי. פאמפי איז געווען זייער גרויס אין די אויגן פון די בירגער. ווען צעזאר איז געווען אין גאליע און האט אינגעזאמלט אזוי פיל סאלדאטן האט פאמפי געארבעט אזוי אז צעזאר זאל קומען צוריק. ער איז געווען דער גרעניער ווען דער סענאט האט צוריקגערופן צוי רעגירונג. פאמפי האט זיך דערשראקן אז צעזאר איז אויף זיין וועג קין רוים און אז ער קען אים נאך צוקלאפן. איז ער באלד אוועק קין בריכלאנד. פאמפי האט אנגעהויבן א שלכט מים צעזארן.. די סאלדאטן אונטער פאמפיין זיינען געווען נשבל ליט. צעזארס סאלדאטן זיינען געווען אויסגעמאטעט. אבער צעזאר האט צעקלאפט פאמפיין און אזוי איז ער געווארן דער בעסטער מענש אויף דער וועלט. אבער ברומום און צייצרא האבן געמיינט אז צעזאר וויל ווערן קעניג. דערפאר האבן זיי אים דערהרגעט. אין זיין לעבן איז צעזאר געווען דער גרעסטער קאמאנדיר פון זיין צייט.

תעזאלד מאס קלאס נב

???????????????????????????????????????

? ?

וואס איז בעסער: שטארבן פאר פריהייט צו לעבן אין קנעכטשאפט ?

איך וואלט בעסער געוואלט שטארבן פאר פריהייט אידער לעבן אין קנעכטשאפט. איך וועל אייך איצט דערצילן פארוואס, אויב מען לעבט אין קנעכטשאפט שטארבט מען אלץ אינס זייער שלעכט און די קינדער ווערן קנעכט, אבער שטארבן פאר פריהייט מיינט נוטעם פאר אירע קינדער און זיי וועלן נים פארפן מקלאפן מער. און אויב מען וויל יא לעבן אין פריהייט וי אזוי קריגט מען דאס? איך וועל אייך זאגן. מען דארף קעמפן פאר פריהייט, קעמפן אויב מען וויל לעבן פרי און גוט. פריהייט איז די בעסטע זאך אין די וועלט. אז מען קעמפט איז אויך נים גוט אבער דאס איז די רעסטע מצה.

א מוטער און א פאטער

מ"ן מוטער ג"ט מ"ר מאס א"ך ו"ל ק"ן קינד־א"ן דער וועלט וואלט נ"ט געקענט ז"ן גל"קלאך אן א מוטער און א פאטער, ו"ל וער וואלט ז" געהאדעוועט און בע־קל"דט. א פאטער דארף או"ך ז"ן, ו"ל ער כאכט א וואר"מע שטוב פאר אונז. א"ך האב מ"נע עלטערן ז"ע ל"ב, מ"ן מוטער און פאטער האבן מ"ך או"ך ל"ב און א"ך וועל אלץ טאן פאר ז".

רחלע פר"דמאן 2טע שול

וואס א"ך טראכט וועז מ"ן פאטער קומט אה"ם פון דער ארבעט.

וועז מ"ן טאטע קומט אה"ם א"ן אונט פארטראכט א"ך ז"ך, וועז א"ך באגעגן א"ם. א"ך טראכט וו" שווער ער ארבעט און וו" מ"ד ער א"ז. און ה" גוט עס א"ז אונז פאר וועמען ער ארבעט. דערפאר ב"ן א"ך א"ם ל"ער דאנקבאר. דאמאלסט ד"נק א"ך אז וועז א"ך וועל עלטער ווערן אויך ארבעטן און מ"ן פאטער וועט ז"צן א"ן דאהה"ם און ז"ך רוען.

ר"משל סאדאס 2טע שול

א"ן קעמפ

ד" נאכט א"ז קאלט, דער ווינט בלאזט, און ד" ק"נדערלאך שלאפן א"ן קעמפ. א שטורעם האט או"סגעבראכן. אלע ג"עז א"ן ד" טענטס אבער א"נבערפר" האט דער שטורעם או"פגעהערט. עס א"ז געווארן ל"כט"ק, או" וו" ל"כט"ק. א"צט שלאפן שו"ן מער נ"ט ד" ק"נדערלאך. וואו מען קומט שפ"לן ז"ך ק"נדער. פר"לאך א"ז ד" ק"נ־דערלאך און פר"לאך א"ז מ"ר או"ך.

רוב"ן ראב"נסאן. 2טע שול

ס פ א ר ט א ן

א מאל נאך דעם וו" אלעקסאנדער האט אינגענומען די באנצע וועלט זינען
איז רוים געווען איבער 46300000 קוואדראט מייל פון די קוואדראט איז
בעוואקסן גרעסער און גרעסער. זיער לאנד איז געווען אזוי בישער, אז
זי פלעגן זיך אפטמאל דערכרינקען און טאן אנדערע זאכן זיך צו באפרייען פון
פון זיער לאנד. ווען קוואדראט זינען געווען אזוי א שיף און עס איז געווען
צו שווער צו פארן פלעגט מען אראפווארפן נאר די אומנליקלאכע קוואדראט,
וועלכע האבן ניט געהאט קיין רעכט. די רוימער פלעגן האבן גלאדיאטאר-
שולן צו לערנען די קוואדראט וי זיך צו שלאגן איין מלחמות און נאכדעם
פלעגן זיי זיך שלאגנאיין א צירק-מען פלעגט אמאל ארויסלאזן צוויי ארמיען
פון קוואדראט און די וועלבע האבן געווונען האט מען געהאלטן בים לעבן
און אך און וויי איז געווען צו די וועלבע פלעגן פארלירן.איין מאל האט
געטראפן אז א קוואדראט,וועלבער האט אלעמען בייגעקומען איז באפריט געווארן
זיין נאמען איז געווען ס פ א ר ט א ק. ספארטאק איז געווארן א קוואדראט,וויל ער
ערנהאט געוואלט באפריין זינע ברידער. אינמאל האט ער צוזאמענגעקליבן 2000
קוואדראט פון די גלאדיאטאר-שולן און זיך געשטעלט קעגן דער שטארקער
רוימישער ארמי.ער האט זיי א סך מאל באזיגט.איין מאל ווען ער האט פארלארן
האט ער פאר דעם דערשטאכן זיין פערד וויל ער האט ניט געוואלט אז דאס פערד
זאל פאלן פון דעם שונאים שוערד.

ארטור מ ו ס י ן ,קלאס גב

6666666666666666666
ססססססססססססס
ססססס

דאס ג ו ט ע מ י ד ע ל ע

א מאל איז א מידעלע געגאנגען אין גאס. האט זי געקויפט דריי ניס,און
זי איז געגאנגען אהים. האט זי געזעהן אן ארעמען מאן. האט זי געגעבן
דעם ארעמטנמאן די ניס, און אלין האט זי ניט געהאט וואס צו עסן.

רינע ק א ן קלאס אב

אין 1847 איז דער סטענדיגער בעארף געווארן אין שטעטל זענפיעלד, ענגלאנד.
דער דער איז בעזעץ פֿאר אלע וויכטיגע אנגעלעגנהייטן פֿון צרות מיטגעץ. זיין
כוטער איז בעזעץ זייער אריסאין הויז בעזאנדערס אויבעץ זייער ווייב צו מאכן א
לעבן. ווען זיין מוטער האט נישט געוואלט אריבער האט זי איז אויסגעגעבן צו
אינעם א מיסטער פרים. סטאנלי'ס מוטער האט באצאלט דעם מאן פֿאר זאל צונעמען
סטענלי. אזוי וויי נאר זי האט סיי נישט געקענט צאלן האט דער פרים איז געבליבן
בלויז ברוים מיט מאטער אוץ איז געהאלטן אין א קעלער. סטענלי איז בי איז
געווען צוויי מאנאטן אוץ דערנאך איז ער אויסגעלאפֿן וויל פרים איז געווען אזוי
שלעכט צו איז. סטענלי האט נישט געוואוסט וואו צו גיין האט ער געוואנדערט ביז
ער איז געקומען צו א שול. דער לערער האט איז צוגענומען אוץ האט איז געל -
ערנט וויל ער האט אלץ אכטונג געגעבן אויף חי קלינע קינדער. נישט לאנג האט
זיין פרייד געדויערט. דער לערער האט איז אויסגעשיקט. ער איז אויף
פעטער-מומען וועלבע האבן איז געגעבן עסן אוץ דערנאך איז געשלאפֿן גיין. ער איז
בעגאנגן. ער האט געזען וי מענטשן פֿאלן קיין אכצי קע אוץ געדויערט אז זי ווילן
צו א קאפי מאן
דיך ווערן. איז סטענלי אויף אלץ אויפֿמערקזאם אוץ דערשלט זיך מעשה צו איז. דער
קאפי מאן האט איז געזאגט אז ער קאן אפארבטן זיין ווען צו אמעריקע. סטענלי
האט דאס אנגענומען. עס האט געקומען 28 טעג צו פֿאלן קיין אמעריקע. סטענלי
איז געווען איבם א פרעמד לאנד. ער איז מרונטער אויף דער מיסיסיפי לעבן שטאט
ניו-ארלינס. דארט איז ער בעגאנגען בייז ער האט געזען א מענטש לייענדיק
א צייטונג. ער איז צוגעגאנגען צו איז אוץ דערציילט ווען זיך. דער מענש האט
איז ארינגענומען צו זיך אין שטוב אוץ בעגעבן עסן. בשעת דער בירגער קריג
איז ער געווארן א סאלדאט. צום סוף פון דער מלחמה איז ער געווארן א פארטי-
פאנדענט פון א צייטונג. ער האט בעארבעט אזוי צוויי יאר בייז איינער א בארימטער
מענש פון די פארינקטער שטאטן איז אויך פאר א דיקע קיין אפריקע אוץ ער איז
פארשווונדען געווארן. די צייטונג האט געמאכט אן עקספארידיציע אוץ סטענלי איז
געווארן איר קאפי מאן.

האראלד פינץ קלאס דב

מ"ן ה"נ ט ע ל ע

א"ך האב געהאט א ה"נטעלע האט ער געה"סן ב"ז ו "א"ך האב מיט אים
געקרכט קאמעד"עס. ואו א"ך פלעג גיין פלעגט מ"ן ה"נטעלע טאן קאמעד"עס.
אבער א"נשאל האט עטואס פאס"רט מען א"ך ב"ן א זולכגעגאנגען ד" גאס א"ז
אנגעקומען א טעקס" און האט א"בעגעפאלן מ"ן ה"נטעלע.

א"ך האב מ"ן ה"נטעלע ז"ער שנאריק ל"ב נעהאט.

כעס" פ ע ד ו "קלאס בס

&&&

